

6. Fragoso A. C., Aras-Lopez R., Martinez L., Estevão-Costa J., Tovar J. A. Abnormal control of lung branching in experimental esophageal atresia. *Pediatr Surg Int*. 2013 (Feb.). № 29 (2). P. 171–177. doi: 10.1007/s00383-012-3195-2. PMID: 23143078.
7. Piro E., Schrierz I. A. M., Giuffre M., Cuffaro G., La Placa S., Antona V. Etiological heterogeneity and clinical variability in newborns with esophageal atresia. *Ital J Pediatr*. 2018. № 44 (1). P. 19. doi: <https://doi.org/10.1186/s13052-018-0445-5>
8. Похилько В. І., Адамчук Н. М., Бодулев О. Ю., Чернявська Ю. І. Клінічний випадок вродженої атрезії стравоходу з трахеостравохідною норницею із застосуванням авторської методики тугого контрастування. *Неонатологія, хірургія та перинатальна медицина*. 2018. Т. VIII, № 3 (29). С. 74–77. DOI: 10.24061/2413-4260.VIII.3.29.2018.13.
9. Антипкін Ю. Г., Кирилова Л. Г., Авраменко Т. В., Шевченко О. А. Вроджені вади розвитку ЦНС: сучасний стан проблеми. клініко-неврологічні особливості та питання оптимізації пренатальної діагностики. *Журнал НАМН України*. 2015. Т. 21, № 2. С. 201–214.
10. Siddesh A., Gupta G., Sharan R., Agarwal M., Phadke S. R. Spectrum of prenatally detected central nervous system malformations: Neural tube defects continue to be the leading foetal malformation. *Indian J Med Res*. 2017 (Apr.). № 145 (4). P. 471–478. doi: 10.4103/ijmr.IJMR_1882_14. PMID: 28862178; PMCID: PMC5663160.

УДК 378.6.018.4.147:[616-006:615.849](477)"364"

**ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ ОНКОЛГІЇ ТА РАДІАЦІЙНОЇ МЕДИЦИНИ В Т.Ч.
З ОСОБЛИВОСТЯМИ ДИТЯЧОГО ВІКУ НА КЛІНІЧНІЙ КАФЕДРІ
МЕДИЧНОГО ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ЗМІШАНОЇ
ФОРМИ НАВЧАННЯ (онлайн +оффлайн)**

Самусєва А.А., Верещако Р.І., Зайчук В.В., Любота Р.В.
Національний медичний університет імені О.О. Богомольця (м. Київ)

Резюме. Описаний досвід викладання дисципліни «Онкологія та радіаційна медицина в т.ч. з особливостями дитячого віку» на кафедрі онкології НМУ імені О.О. Богомольця в умовах дистанційної та змішаної форм навчання.

Ключові слова: дистанційна форма навчання, змішана форма навчання, медичні заклади вищої освіти

У зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби COVID-19 у 2020 році в Україні та російським вторгненням в Україну на початку 2022 року освітній процес зазнав необхідності бути модифікованим та оптимізованим під ці події. Закладам вищої освіти (ЗВО) було рекомендовано перевести освітній процес в дистанційну форму із забезпеченням реалізації освітніх програм у повному обсязі для зменшення наслідків впливу на цей процес. Особливо гостро зміна форми навчання торкнулась медичних ЗВО, що вимагало швидкого пошуку та застосування

альтернативних методик викладання з використанням освітніх онлайн-платформ та додаткових застосунків в умовах відсутності доступу у студентів до клінічних баз з відпрацюванням практичних навичок з залученням пацієнтів, особливо дитячого віку.

Керівництво університету та безпосередньо факультету всіляко допомагало у налагодженні та оптимізації зв'язку між викладачами та студентами, вже існувала освітня онлайн платформа, яка згодом отримала назву LIKAR_NMU (<https://likar.nmu.kiev.ua/>). На момент оголошення карантину викладачі кафедри онкології НМУ імені О.О. Богомольця вже мали напрацювання у вигляді тестових завдань, клінічних задач, а також відеоматеріалів, що пришвидшило реалізацію викладання дисципліни «Онкологія та радіаційна медицина в т.ч. з особливостями дитячого віку» в дистанційній формі у студентів 5 та 6 курсів. LIKAR_NMU стала офіційною платформою дистанційного навчання НМУ імені О.О. Богомольця з обов'язковою реєстрацією всіх студентів та викладачів. Платформа відзначається простотою інтерфейсу для користувача, що дозволяє організувати віддалене навчання з будь-якого пристрою з доступом до мережі «Інтернет». Викладачі кафедри онкології НМУ імені О.О. Богомольця відповідально ставляться до навчального процесу та вже мали досвід використання елементів контролю знань (робочі зошити студентів та тести) в електронних форматах, які розміщувались на сайті кафедри (<https://oncology-ua.com/>). На директорію кафедри на платформі LIKAR_NMU були додані не тільки клінічні задачі, тестові завдання та відеоматеріали, а також матеріали для самостійної роботи, методичні посібники, електронні підручники, активні посилання на міжнародні рекомендації діагностики та лікування пацієнтів зі злоякісними захворюваннями. З перших днів карантину також були організовані онлайн заняття згідно поточного розкладу, які відбувались за допомогою платформи для організації відеоконференцій Zoom, до якої у викладачів НМУ імені О.О. Богомольця є ліцензований доступ.

Проведення вакцинації від коронавірусної хвороби COVID-19 дозволило організувати змішану форму навчання на кафедрі (онлайн + оффлайн) з дотриманням чітких санітарно-гігієнічних вимог на клінічних базах кафедри, що покращило відпрацювання практичних навичок студентами.

Висновок. Необхідно зазначити, що в сучасних умовах лікарі обов'язково використовують різноманітні технології як в роботі так і для безперервного професійного розвитку. Тому використання додаткових технологій робить навчальний процес не тільки цікавішим, але і корисним для опанування. Враховуючи це, розвиток опцій для дистанційної форми навчання у медичних ЗНО є перспективним, однак має бути додатковим в освітньому процесі через неможливість заміни практичних занять за традиційною формою освіти.

EXPERIENCE OF TEACHING ONCOLOGY AND RADIATION MEDICINE WITH CHILDREN'S SPECIAL FEATURES AT THE CLINICAL DEPARTMENT OF A MEDICAL UNIVERSITY IN THE CONDITIONS OF A MIXED FORM OF LEARNING (online + offline)

Abstract. This article described the experience of teaching the discipline «Oncology and radiation medicine with children`s special features» at the Department of Oncology of Bogomolets National Medical University is described. in conditions of distance and mixed forms of education.

Keywords: *distance form of education, mixed form of education, medical university.*

УДК 378.6.018.43:61]"364"

ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ НАВЧАННЯ ЛІКАРЯ-ІНТЕРНА У ПЕРІОД ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ: ДУМКИ ТА МРІЇ

Сергеєва В.О.

Одеський медичний національний університет (м. Одеса)

Навчання дистанційно в Україні та світі набрало нових обертів, адже ще з початком пандемії коронавірусної інфекції COVID-19 усі здобувачі освіти вийшли на новий рівень спілкування з викладачами, новий рівень сприйняття інформації. Такий спосіб викладання дисциплін та отримання знань хоча і зручний, але потребує певної мотивації щодо самоорганізації [1, с. 57]. Знаходячись у комфортному та безпечному місці увага розсіюється, матеріал сприймається не достатньо інтерактивно. Та з початком повномасштабної війни цей вид здобування знань також опинився під загрозою.

Усі ми добре пам'ятаємо 24 лютого, місце та годину, де страх за себе, рідних став домінантою нашого існування. Хтось знаходився у школі, у когось були заняття в університеті, а хтось здобував післядипломну освіту. На мить ми зупинились і запитали себе – що буде далі? Як можливо продовжувати діяльність тоді, коли усе довкола під загрозою зникнення?

У передмові до книги «На Західному фронті без змін» Еріх Марія Ремарк написав: «Це лише спроба розповісти про покоління, яке занапастила війна, про тих, хто став її жертвою, навіть якщо врятувався від снарядів». Проблема психологічної травми була найважливішою, яку автор описав у романі, адже досвід пережитої війни впливає на людину на багатьох рівнях: економічному, соціальному, гуманітарному, медичному, зокрема психологічному, включаючи мозок, думки, дух, взаємини із рідними, друзями, колегами [2, с. 5].

«Навчання, яке проходило на момент початку війни, у мене припало на другий семестр 6 курсу, найважчий період, той самий фінальний акорд кропіткої праці студента медичного університету. Звісно, у цей день не йшла мова про заняття – у цей день йшла мова про збереження життя! А потім були тривоги, ранкові